

MỘT CÁCH TIẾP CẬN MỚI ĐỐI VỚI HIỆN TƯỢNG ĐA NGHĨA

Nguyễn Thị Thu Hà

Khoa Ngữ văn, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

Email: hanhphung1982@yahoo.com

Ngày nhận bài: 4/6/2018; ngày hoàn thành phản biện: 02/7/2018; ngày duyệt đăng: 02/7/2019

TÓM TẮT

Đa nghĩa là một phổ quát ngữ nghĩa, nhận được sự quan tâm của giới nghiên cứu từ rất sớm và là một nội dung quan trọng trong các giáo trình từ vựng học tiếng Việt. Tuy nhiên các giáo trình thường chỉ dừng lại ở cách tiếp cận truyền thống. Bài báo thể hiện một cái nhìn xuyên suốt đối với đa nghĩa thông qua việc chỉ các cách tiếp cận khác nhau đối với hiện tượng này – từ cách tiếp cận truyền thống cho đến cách tiếp cận mới mẻ của ngữ nghĩa học tri nhận; thử nghiệm áp dụng cách tiếp cận mới của ngữ nghĩa học tri nhận (với mô hình *phạm trù đường rọi* của Lakoff) vào tìm hiểu một từ đa nghĩa trong tiếng Việt cũng là một nội dung của bài báo này.

Từ khóa: Đa nghĩa, Lí thuyết về đa nghĩa, Phạm trù đường rọi

A NEW APPROACH TO POLYSEMY

Nguyen Thi Thu Ha

Faculty of Literature and Linguistics, University of Sciences, Hue University

Email: hanhphung1982@yahoo.com

ASBTRACT

Polysemy is a semantic universal that has been researched by the linguists since early times and one of the most important contents in the textbooks of Vietnamese lexicology. However, these textbooks only focus on traditional approach to polysemy. The article will outline a historical view to the semantic phenomenon – from traditional approach to cognitive semantics; applying the theory of polysemy of cognitive semantics (use of the concept of *radical categories* by Lakoff) to do reaseach on a polysemous word in Vietnamese language.

Keywords: polysemy, theory of polysemy, radical categories

Nguyễn Thị Thu Hà sinh ngày 15/11/1982 tại Thừa Thiên Huế. Bà tốt nghiệp cử nhân ngành Ngữ văn năm 2004 và thạc sĩ chuyên ngành Lí luận Ngôn ngữ tại Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế vào năm 2008. Bà đã bảo vệ luận án tiến sĩ năm 2017 tại Đại học Huế. Từ năm 2004 đến nay, bà là cán bộ giảng dạy tại Khoa Ngữ văn, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: Từ vựng học, Ngữ nghĩa học, Ngôn ngữ học so sánh đối chiếu.